

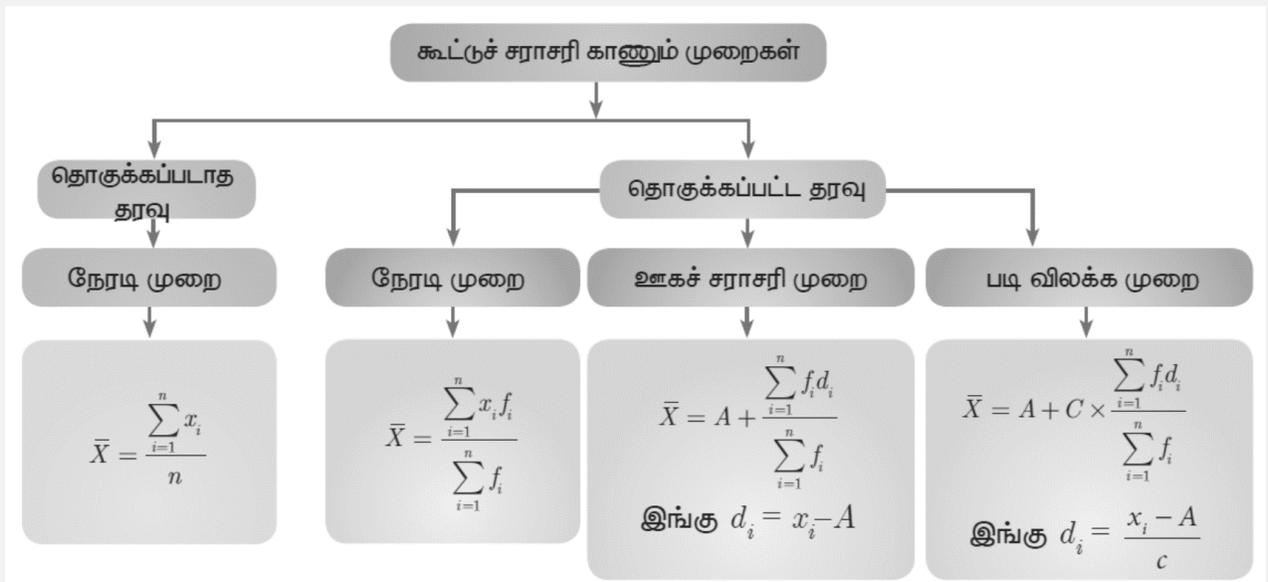
8. புள்ளியியலும் நிகழ்தகவும்

பயிற்சி 8.1 - க்கான அறிமுகம்

நினைவில் கொள்ள...

மையப்போக்கு அளவைகள்: மையப்போக்கு அளவைகள் என்பது முழுப்புள்ளி விவரங்களையும் குறிக்கத்தக்கதான ஒரு தனி மதிப்பீட்டு எண்ணாகும். இந்த எண்ணை மையப்போக்கு அளவு அல்லது சராசரி எனவும் கூறலாம். மையப்போக்கு அளவைகளில் பொதுவானவை கூட்டுச் சராசரி, இடைநிலை அளவு, முகடு

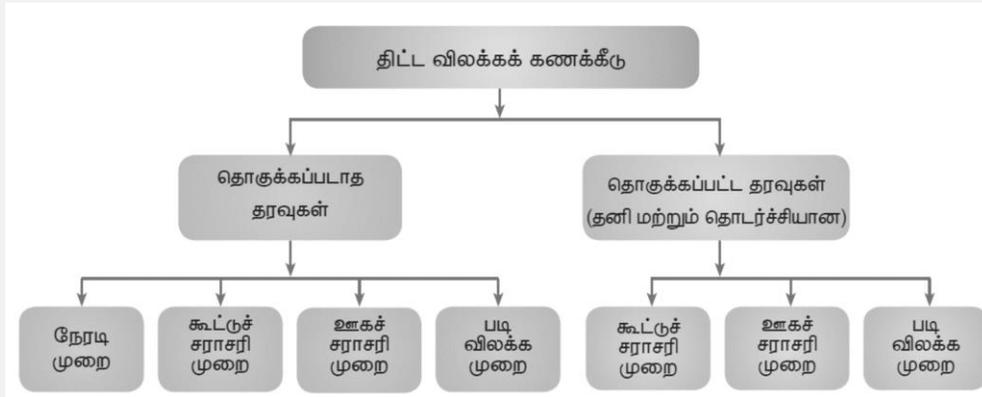
தரவு	ஒரு கோட்பாட்டைத் தகுந்த எண்ணளவில் குறிப்பிடுவதைத் தரவு என்கிறோம்.
தரவுப்புள்ளி	தரவின் ஒவ்வொரு மதிப்பையும் தரவுப்புள்ளி என்கிறோம்.
மாறி	ஓர் கணக்கெடுப்பில் எடுத்துக்கொள்ளப்படும் அளவுகள் மாறிகள் எனப்படுகின்றன. மாறிகள் பொதுவாக x_i என்று குறிக்கப்படும். இங்கு $i = 1, 2, 3, \dots, n$. எனக் குறிக்கப்படுகின்றன.
நிகழ்வெண்கள்	ஒரு தரவில், ஒரு மாறி எவ்வளவு முறை வருகிறதோ, அந்த எண்ணிக்கையை நாம் மாறியின் நிகழ்வெண் என்கிறோம் பொதுவாக நிகழ்வெண் என்பது f_i என்று குறிக்கப்படும். இங்கு, $i = 1, 2, 3, \dots, n$. எனக் குறிக்கப்படுகின்றது.
கூட்டுச் சராசரி	கூட்டுச் சராசரி அல்லது சராசரி என்பது கொடுக்கப்பட்ட தரவுப் புள்ளிகளின் கூடுதலை தரவுப் புள்ளிகளின் எண்ணிக்கையைக் கொண்டு வகுக்கும்போது கிடைக்கும் மதிப்பு ஆகும். இதனை \bar{X} எனக் குறிப்பிடுவோம் (X பார் என உச்சரிப்போம்) $\bar{X} = \frac{\text{தரவுப் புள்ளிகளின் கூடுதல் மதிப்பு}}{\text{தரவுப் புள்ளிகளின் எண்ணிக்கை}}$

பரவல்களின் பல்வேறு அளவைகள்:

1. வீச்சு
2. சராசரி விலக்கம்
3. கால்மான விலக்கம்
4. திட்ட விலக்கம்
5. விலக்க வர்க்க சராசரி
6. மாறுபாட்டுக் கெழு

வீச்சு	<p>தரவில் கொடுக்கப்பட்ட மிகப் பெரிய மதிப்பிற்கும் மிகச் சிறிய மதிப்பிற்கும் உள்ள வேறுபாடு வீச்சு எனப்படும். வீச்சு: $R = L - S$</p> <p>வீச்சின் குணகம் (அ) கெழு $= \frac{L-S}{L+S}$</p> <p>இங்கு L- தரவுப் புள்ளிகளின் மிகப் பெரிய மதிப்பு S- தரவுப் புள்ளிகளின் மிகச் சிறிய மதிப்பு.</p>
சராசரியிலிருந்து விலகல்	<p>கொடுக்கப்பட்ட $x_1, x_2, x_3 \dots x_n$ என்ற n தரவுபுள்ளிகளுக்கு $x_1 - \bar{x}$, $x_2 - \bar{x} \dots, x_n - \bar{x}$ என்பன சராசரி \bar{x} -லிருந்து உள்ள விலகல்கள் ஆகும்.</p>
சராசரியிலிருந்து விலக்க வர்க்கம்	<p>$x_1, x_2 \dots x_n$ ஆகியவைகளின் சராசரி \bar{x} -லிருந்து உள்ள விலகல்களின் வர்க்கங்கள் $(x_1 - \bar{x})^2, (x_2 - \bar{x})^2, \dots (x_n - \bar{x})^2$ அல்லது $\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$ ஆகும்.</p>
விலக்க வர்க்கச் சராசரி (Variance)	<p>தரவுத் தொகுப்பிலுள்ள ஒவ்வொரு தரவுப் புள்ளிக்கும், அதன் கூட்டு சராசரிக்கும் உள்ள வித்தியாசங்களை வர்க்கப்படுத்தி, அந்த வர்க்கங்களுக்கு சராசரி காண்பது விலக்க வர்க்கச் சராசரி ஆகும். இதை σ^2 என்று குறிக்கலாம்.</p> <p>விலக்க வர்க்கச் சராசரி = விலக்கத்தின் வர்க்கத்தின் சராசரி $= \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$</p> <p>விலக்க வர்க்கச் சராசரி $\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}$</p>
திட்ட விலக்கம் (Standard Deviation)	<p>விலக்க வர்க்கச் சராசரியின் மிகை வர்க்கமூலம் திட்டவிலக்கம் எனப்படும். திட்ட விலக்கமானது, எவ்வாறு ஒவ்வொரு மதிப்பு கூட்டு சராசரியிலிருந்து பரவி அல்லது விலகி உள்ளது என்பதைத் தெளிவுபடுத்துகிறது.</p> <p>திட்ட விலக்கம் $\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}}$</p>

தொகுக்கப்படாத தரவுகளின் திட்ட விலக்கம் காணுதல்

(i)	நேரடி முறை	$\sigma = \sqrt{\frac{\sum x_i^2}{n} - \left(\frac{\sum x_i}{n}\right)^2}$
(ii)	கூட்டுச் சராசரி முறை	$d_i = x_i - \bar{x}$ எனில், $\sigma = \sqrt{\frac{\sum d_i^2}{n}}$
(iii)	ஊகச் சராசரி முறை	$\sigma = \sqrt{\frac{\sum d_i^2}{n} - \left(\frac{\sum d_i}{n}\right)^2}$
(iv)	படி விலக்க முறை	$\sigma = c \times \sqrt{\frac{\sum d_i^2}{n} - \left(\frac{\sum d_i}{n}\right)^2}$

தொகுக்கப்பட்ட தரவின் திட்ட விலக்கம் கணக்கிடல்

(i)	சராசரி முறை	$\sigma = \sqrt{\frac{\sum f_i d_i^2}{N}}$, இங்கு $N = \sum_{i=1}^n f_i$
(ii)	ஊகச் சராசரி முறை	$d_i = x - A$, $\sigma = \sqrt{\frac{\sum f_i d_i^2}{N} - \left(\frac{\sum f_i d_i}{N}\right)^2}$

தொடர் நிகழ்வெண் பரவலின் திட்டவிலக்கத்தினைக் கணக்கிடுதல்

(i)	சராசரி முறை	$\sigma = \sqrt{\frac{\sum f_i(x_i - \bar{x})^2}{N}}$, இங்கு $x_i = i$ ஆவது இடைவெளியின் மைய மதிப்பு $f_i = i$ ஆவது இடைவெளியின் நிகழ்வெண்
(ii)	எளிய முறை (அல்லது) படி விலக்க முறை	$\sigma = c \times \sqrt{\frac{\sum f_i d_i^2}{N} - \left(\frac{\sum f_i d_i}{N}\right)^2}$, இங்கு $d_i = \frac{x_i - A}{c}$

- முதல் n இயல் எண்களின் திட்ட விலக்கம், $\sigma = \sqrt{\frac{n^2-1}{12}}$
- திட்ட விலக்கமானது, அதில் இருக்கும் தரவுப் புள்ளி ஒவ்வொன்றிலும் நிலையான மாநிலியை கூட்டும் போதோ அல்லது கழிக்கும் போதோ மாறாது.
- திட்ட விலக்கமானது, அதில் இருக்கும் தரவுப்புள்ளி ஒவ்வொன்றிலும் நிலையான மாநிலி (k)யை பெருக்கும் போதோ அல்லது வகுக்கும் போதோ அதே மாநிலி (k) ஆல் பெருக்கப்படும் அல்லது வகுக்கப்படும்.
- முதல் இடைவெளியின் நிகழ்வெண் ஆனது பூச்சியம் எனில், அடுத்த இடைவெளியின் நிகழ்வெண்ணைப் பயன்படுத்தி வீச்சு கணக்கிட வேண்டும்.
- வீச்சின் மூலமாக மையப்போக்கு அளவைகளிலிருந்து தரவுகளின் பரவலைத் துல்லியமாக அறிய முடியாது. எனவே மையப்போக்கு அளவைகளிலிருந்து விலகல் சார்ந்த அளவு நமக்கு தேவைப்படுகிறது.
- எல்லா $x_i, i = 1, 2, 3, \dots, n$ மதிப்புகளுக்கும் $(x_i - \bar{x})^2 \geq 0$ என்பது குறிப்பிடத்தக்கது. சராசரியிலிருந்து உள்ள விலகல் $(x_i - \bar{x})$ சிறியது எனில், சராசரி விலக்கங்களின் வர்க்கம் மிகச்சிறியது ஆகும்.
- திட்டவிலக்கம் காணும்போது, தரவுப்புள்ளிகள் ஏறுவரிசையில் இருக்க வேண்டிய அவசியம் இல்லை.
- தரவுப்புள்ளிகள் நேரடியாகக் கொடுக்கப்பட்டிருந்தால் திட்ட விலக்கம் காண $\sigma = \sqrt{\frac{\sum x_i^2}{n} - \left(\frac{\sum x_i}{n}\right)^2}$ என்ற சூத்திரத்தை பயன்படுத்தலாம்.
- தரவுப் புள்ளிகள் நேரடியாகக் கொடுக்கப்படவில்லை, ஆனால் சராசரியிலிருந்து பெறப்பட்ட விலக்கங்களின் வர்க்கங்கள் கொடுக்கப்பட்டிருந்தால், நாம் திட்ட விலக்கம் காண $\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n}}$ என்ற சூத்திரத்தைப் பயன்படுத்தலாம்.

பயிற்சி 8.2 - க்கான அறிமுகம்

நினைவில் கொள்ள...

இரண்டு அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட தரவுகளின் ஒத்த மாற்றங்களை ஒப்பிட திட்டவிலக்கத்திற்கு தொடர்புடைய அளவான, மாறுபாட்டுக்கெழு (Coefficient of variation) பயன்படுத்தப்படுகிறது.

முதல் தரவின் மாறுபாட்டுக்கெழு $(C.V_1) = \frac{\sigma_1}{\bar{x}_1} \times 100\%$

இரண்டாம் தரவின் மாறுபாட்டுக்கெழு $(C.V_2) = \frac{\sigma_2}{\bar{x}_2} \times 100\%$

i) மாறுபாட்டுக்கெழு அதிகம் எனில் புள்ளி விவரம் குறைந்த சீமைத்தன்மை உடையது.

ii) மாறுபாட்டுக்கெழு குறைவு எனில் புள்ளி விவரம் அதிக சீமைத்தன்மை உடையது அல்லது அதிக நிலைத்தன்மை உடையது.

வர்க்க மூலம் கண்டறிதல்:

$$\sqrt{X} = \sqrt{S} + \frac{(X-S)}{2\sqrt{S}}$$

X - வர்க்க மூலம் கண்டறிய வேண்டிய எண்

S - X க்கு அருகாமையில் உள்ள வர்க்கம்.

எ.கா: 75க்கு வர்க்க மூலம் கண்டறிதல்
 $X = 75, S = 81$ (அருகாமையில் உள்ள வர்க்கம்)

$$\sqrt{S} = 9$$

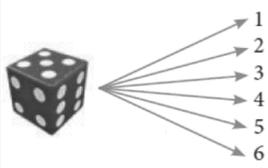
$$\begin{aligned} \sqrt{75} &= \sqrt{81} + \frac{(75-81)}{2(\sqrt{81})} = 9 + \frac{-6}{2(9)} = 9 - \frac{6}{18} \\ &= 9 - 0.333 = 8.667 \end{aligned}$$

பயிற்சி 8.3 - க்கான அறிமுகம்

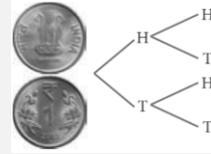
நினைவில் கொள்ள...

- ஒரு சமவாய்ப்பு சோதனை என்பதில்
 - (i) மொத்த வாய்ப்புகள் அறியப்படும் (ii) குறிப்பிட்ட வாய்ப்புகள் அறியப்படாது
- கூறுவெளி: ஒரு சமவாய்ப்பு சோதனையில் கிடைக்கப்பெறும் அனைத்து சாத்தியமான விளைவுகளின் தொகுப்பு கூறுவெளி எனப்படுகிறது. இதை பொதுவாக S என்று குறிப்பிடலாம்.
- கூறு புள்ளி: ஒரு கூறுவெளியிலுள்ள ஒவ்வொரு உறுப்பும் கூறு புள்ளி என்று அழைக்கப்படுகிறது.
- மர வரைபடம்: ஒரு சமவாய்ப்புச் சோதனையின் அனைத்துச் சாத்தியமான விளைவுகளையும் மர வரைபடம் மூலம் எளிதாக வெளிப்படுத்தலாம். ஒரு மரவரைபடத்தில் உள்ள ஒவ்வொரு கிளையும் சாத்தியமான விளைவைப் பிரதிபலிக்கிறது.

ஒரு பகடையை உருட்டும் போது கூறுவெளி

இரண்டு நாணயங்களை சுண்டும்போது கூறுவெளி

நிகழ்ச்சி: ஒரு சமவாய்ப்புச் சோதனையில் கிடைக்கும் ஒவ்வொரு விளைவும் நிகழ்ச்சி என்கிறோம். எனவே, ஒரு நிகழ்ச்சி கூறுவெளியின் உட்கணமாக இருக்கும்.

எடுத்துக்காட்டு: இரண்டு நாணயங்களை சுண்டும்பொழுது, இரண்டும் தலைகளாக கிடைக்கப் பெறுவது ஒரு நிகழ்ச்சி.

முயற்சி: ஒரு சோதனையை ஒரு முறை செய்வது முயற்சியாகும்.

எடுத்துக்காட்டு: ஒரு நாணயத்தை மூன்றுமுறை சுண்டும்பொழுது, ஒவ்வொருமுறை சுண்டுதலும் ஒரு முயற்சியாகும்.

நிகழ்ச்சி	விளக்கம்	எடுத்துக்காட்டு
சமவாய்ப்பு நிகழ்ச்சிகள்	இரண்டு அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட நிகழ்ச்சிகள் ஒவ்வொன்றும் நிகழ்வதற்கு சமவாய்ப்புகள் இருந்தால் அவற்றைச் சமவாய்ப்பு நிகழ்ச்சிகள் என்கிறோம்.	ஒரு நாணயத்தை சுண்டும்போது கிடைக்கும் தலை மற்றும் பூ ஆகியவை சமவாய்ப்பு நிகழ்ச்சிகள்.
உறுதியான நிகழ்ச்சிகள்	ஒரு சோதனையில் நிச்சயமாக நிகழும் நிகழ்ச்சியை உறுதியான நிகழ்ச்சி என்கிறோம்.	ஒரு பகடையை உருட்டும்போது 1-லிருந்து 6 வரை உள்ள இயல் எண்களில் ஏதேனும் ஒரு எண் கிடைக்கும் நிகழ்ச்சி உறுதியான நிகழ்ச்சியாகும்.
இயலா நிகழ்ச்சிகள்	ஒரு சோதனையில், ஒரு போதும் நடைபெற முடியாத நிகழ்ச்சி இயலா நிகழ்ச்சி எனப்படும்.	இரண்டு நாணயங்களை சுண்டும் போது மூன்று தலைகள் கிடைக்கும் நிகழ்ச்சி இயலா நிகழ்ச்சியாகும்.
ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகள்	இரண்டு அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட நிகழ்ச்சிகளுக்கு பொதுவான கூறுபுள்ளிகள் இருக்காது. அந்த நிகழ்ச்சிகளை ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகள் என்கிறோம். A, B ஆகியவை ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகள் என்றால் $A \cap B = \emptyset$.	ஒரு பகடையை உருட்டும்போது ஒற்றைப்படை எண்கள் மற்றும் இரட்டைப்படை எண்கள் கிடைக்கும் நிகழ்ச்சிகள் ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகள்.

நிறைவு செய் நிகழ்ச்சிகள்	நிகழ்ச்சிகளின் சேர்ப்பு கணம் கூறுவெளியாக இருப்பின் அவற்றை நிறைவு செய் நிகழ்ச்சிகள் என்கிறோம்.	ஒரு நாணயத்தை இருமுறை சுண்டும்போது இரண்டு தலைகள் ஒரே ஒரு தலை, தலை இல்லாமல் கிடைக்கும் நிகழ்ச்சிகள் நிறைவு செய் நிகழ்ச்சிகள்.
நிரப்பு நிகழ்ச்சிகள்	A-யின் நிரப்பு நிகழ்ச்சியானது A-யில் இல்லாத மற்ற விளைவுகளைக் கொண்ட கூறு புள்ளிகள் ஆகும். இதை A' அல்லது A ^c அல்லது \bar{A} எனக் குறிக்கலாம். A மற்றும் A' ஆகியவை ஒன்றையொன்று விலக்கும் மற்றும் நிறைவு செய்யும் நிகழ்ச்சிகளாக இருக்கும்.	ஒரு பகடையை உருட்டும்போது 5, 6 கிடைப்பதற்கான நிகழ்ச்சியும் மற்றும் 1, 2, 3, 4 கிடைப்பதற்கான நிகழ்ச்சியும் நிரப்பு நிகழ்ச்சிகளாகும்.

ஒரே ஒரு விளைவு நிகழ்ச்சி: E என்ற நிகழ்ச்சியில் ஒரேயொரு விளைவு மட்டும் இருந்தால் அதற்கு ஒரேயொரு விளைவு நிகழ்ச்சி என்று பெயர்.

ஒரு நிகழ்ச்சியின் நிகழ்தகவு:

ஒரு சம வாய்ப்பு சோதனையில், S என்பது கூறுவெளி மற்றும் $E \subseteq S$. இங்கு, E ஆனது ஒரு நிகழ்ச்சி. E என்ற நிகழ்ச்சி நிகழ்வதற்கான நிகழ்தகவானது,

$$P(E) = \frac{E \text{ நிகழ்வதற்கு சாதகமான வாய்ப்புகள்}}{\text{மொத்த வாய்ப்புகள்}} = \frac{n(E)}{n(S)}$$

$$\text{➤ } P(E) = \frac{n(E)}{n(S)}$$

$$\text{➤ } P(S) = \frac{n(S)}{n(S)} = 1. \quad \text{உறுதியான நிகழ்ச்சியின் நிகழ்தகவு 1.}$$

$$\text{➤ } P(\emptyset) = \frac{n(\emptyset)}{n(S)} = \frac{0}{n(S)} = 0. \quad \text{இயலா நிகழ்ச்சியின் நிகழ்தகவு 0.}$$

➤ E ஆனது, S ன் உட்கணமாகும். மேலும் \emptyset ஆனது எல்லா கணங்களின் உட்கணமாகும். எனவே, $\emptyset \subseteq E \subseteq S$

$$P(\emptyset) \leq P(E) \leq P(S)$$

$$0 \leq P(E) \leq 1$$

ஆகையால், நிகழ்தகவு மதிப்பு எப்பொழுதும் 0 முதல் 1 வரை இருக்கும்.

➤ E ன் நிரப்பு நிகழ்ச்சி \bar{E} ஆகும்.

$$P(E) = \frac{m}{n} \text{ என்க.}$$

(m ஆனது E ன் சாதகமான வாய்ப்புகள் மற்றும் n ஆனது மொத்த வாய்ப்புகள்)

$$P(\bar{E}) = \frac{E \text{ நிகழ சாதகமற்ற வாய்ப்புகள்}}{\text{மொத்த வாய்ப்புகள்}}$$

$$P(\bar{E}) = \frac{n-m}{n} = 1 - \frac{m}{n}$$

$$P(\bar{E}) = 1 - P(E)$$

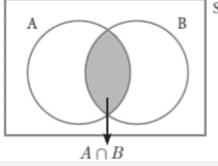
$$\text{➤ } P(E) + P(\bar{E}) = 1$$

பயிற்சி 8.4 - க்கான அறிமுகம்

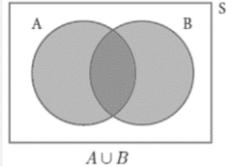
நினைவில் கொள்ள...

நிகழ்ச்சிகளின் செயல்பாடுகள்: ஒரு சமவாய்ப்பு சோதனையில் S ஆனது கூறுவெளி என்க. $A \subseteq S$ மற்றும் $B \subseteq S$ ஆகியவை, கூறுவெளி S ன் நிகழ்ச்சிகள் என்க. மேலும்,

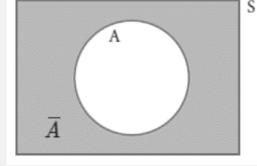
(i) A மற்றும் B ஆகிய இரண்டு நிகழ்ச்சிகளும் சேர்ந்து நடைபெற்றால், அந்த நிகழ்ச்சியானது $(A \cap B)$ என்ற நிகழ்ச்சியாகும்.

(ii) A அல்லது B யில் ஏதாவது ஒன்று நடைபெற்றால் அந்த நிகழ்ச்சியானது $(A \cup B)$ என்ற நிகழ்ச்சியாகும்.

(iii) \bar{A} என்ற நிகழ்ச்சியானது, A என்ற நிகழ்ச்சி நடைபெறாத பொழுது நடைபெறும் நிகழ்ச்சியாகும்.

$$\text{➤ } A \cap \bar{A} = \emptyset, \quad A \cup \bar{A} = S$$

$$\text{➤ } A, B \text{ ஆகியன ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகள் எனில். } P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$\text{➤ } P(\text{ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகளின் சேர்ப்பு}) = \sum(\text{நிகழ்ச்சிகளின் நிகழ்தகவு})$$

நிகழ்ச்சி	குறிப்பிடும் முறை
A அல்ல	\bar{A}
A அல்லது B (குறைந்த பட்சம் A அல்லது B)	$A \cup B$
A மற்றும் B	$A \cap B$
A ஆனால் B அல்ல	$A \cap \bar{B}$
A வும் இல்லை B வும் இல்லை	$\bar{A} \cap \bar{B}$
குறைந்தபட்சம் A, B அல்லது C	$A \cup B \cup C$
A மற்றும் B ல் ஏதேனும் ஒன்று	$(A \cap \bar{B}) \cup (\bar{A} \cap B)$
A, B மற்றும் C ஆகிய மூன்றும்	$A \cap B \cap C$
A, B மற்றும் C ஆகியவற்றில் ஏதேனும் இரண்டு மட்டும்	$(A \cap B \cap \bar{C}) \cup (A \cap \bar{B} \cap C) \cup (\bar{A} \cap B \cap C)$

தேற்றம் 1: A மற்றும் B ஆகியவை ஒரு சமவாய்ப்பு சோதனையின் இரண்டு நிகழ்ச்சிகள் எனில்,

$$(i) P(A \cap \bar{B}) = P(A \text{ மட்டும்}) = P(A) - P(A \cap B) \quad (ii) P(\bar{A} \cap B) = P(B \text{ மட்டும்}) = P(B) - P(A \cap B)$$

நிகழ்தகவின் கூட்டல் தேற்றம்:

$$(i) A \text{ மற்றும் } B \text{ ஆகியவை ஏதேனும் இரு நிகழ்ச்சிகள் எனில், } P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$(ii) A, B \text{ மற்றும் } C \text{ ஆகியவை ஏதேனும் மூன்று நிகழ்ச்சிகள் எனில்,}$$

$$P(A \cup B \cup C) = P(A) + P(B) + P(C) - P(A \cap B) - P(B \cap C) - P(A \cap C) + P(A \cap B \cap C)$$

நிரூபணம்

(i) S - ஐ கூறுவெளியாக உடைய ஒரு சமவாய்ப்பு சோதனையில் A மற்றும் B ஆகியன ஏதேனும் இரண்டு நிகழ்ச்சிகள் என்க.

வென் படத்திலிருந்து A மட்டும், $A \cap B$ மற்றும் B மட்டும் ஆகியவை ஒன்றையொன்று விலக்கும் நிகழ்ச்சிகள். மேலும் அவைகளின் சேர்ப்பு ஆனது $A \cup B$ ஆகும்.

$$\text{ஆகையால், } P(A \cup B) = P[(A \text{ மட்டும்}) \cup (A \cap B) \cup (B \text{ மட்டும்})]$$

$$= P(A \text{ மட்டும்}) + P(A \cap B) + P(B \text{ மட்டும்})$$

$$= [P(A) - P(A \cap B)] + P(A \cap B) + [P(B) - P(A \cap B)]$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

(ii) A, B, C ஆகியன சமவாய்ப்பு சோதனையில் S என்ற கூறுவெளியின் ஏதேனும் மூன்று நிகழ்ச்சிகள் என்க.

$D = B \cup C$ என்க.

$$P(A \cup B \cup C) = P(A \cup D)$$

$$= P(A) + P(D) - P(A \cap D)$$

$$= P(A) + P(B \cup C) - P[A \cap (B \cup C)]$$

$$= P(A) + P(B) + P(C) - P(B \cap C) - P[(A \cap B) \cup (A \cap C)]$$

$$= P(A) + P(B) + P(C) - P(B \cap C) - P(A \cap B) - P(A \cap C) + P[(A \cap B) \cap (A \cap C)]$$

$$P(A \cup B \cup C) = P(A) + P(B) + P(C) - P(A \cap B) - P(B \cap C) - P(C \cap A) + P(A \cap B \cap C)$$

